

[Per Hækkerup.]

situationer at føres frem med styrke og eventuelt med nyt initiativ; og hvis ministeren dertil vil svare mig, at sådanne situationer ikke har foreligget, kan jeg kun sige, at vor bedømmelse af visse internationale situationer og muligheder er forskellig, men det er måske et temperamentsspørgsmål.

Vender vi os fra regeringens udenrigspolitik til regeringens indenrigspolitiske handlinger, bliver billedet betydeligt klarere og desværre også sørgeligere. Da denne regering kom til, blev den utvivlsomt mødt med forventninger i store dele af erhvervslivet og i store dele af den borgerlige del af befolkningen. Den proklamerede selv, at nu stod vi over for en ny reformperiode i dansk politik. I åbningstalen i oktober gentog statsministeren, at man stod over for en sådan reformperiode.

Hvordan er det så gået? Statsministeren talte om, at vi skulle have en administrativ og finansiel reform. Hår vi fået det? På ingen måde. Hverken i administrativ eller i finansiel henseende har regeringen præsteret noget som helst nyt. Den har tværtimod udskudt gennemførelsen af kildeskatten; vi håber, at den kommer nu pr. 1. januar 1970, men den kommer under sådanne former og omstændigheder og bilagt så mange usikkerhedsmomenter, at vi roligt kan sige, at det langt fra svarer til, hvad en socialdemokratisk regering ville have kunnet gøre, hvis den havde fået lov til at fortsætte.

Men ud over det, der var forberedt af den socialdemokratiske regering, har den nuværende regering ikke præsteret nogen selvstændig indsats i retning af en administrativ eller finansiel reform.

Man proklamerede fuldbyrdelse af kommunalreformen. Igen byggede man på det arbejde, der var forberedt af den tidligere socialdemokratiske regering, og det er rigtigt, at vi i det folketingsår, der nu er ved at blive afsluttet, har gennemført kommunalreformen for en meget stor dels vedkommende. Men i forbindelse med kommunalreformen skulle også gennemføres en ændring af opgave- og byrdefordelingen. I den henseende er der kommet med hensyn til byrdefordelingen visse forslag fra regeringens side, forslag, der er gennemført af regeringsflertallet; men jeg tror ikke, nogen

vil kunne påstå, at der her er tale om en virkelig reform. Hvis man havde været fornuftig, havde man fulgt socialdemokratiets forslag om, inden man prøvede at gennemføre visse dele af en ændret byrdefordeling, at give sig tid til at få fastlagt opgavefordelingen imellem de nye amter og de nye såkaldte storkommuner og staten, og derefter gennemføre en egentlig ændring af byrdefordelingen. I det store og hele kan man sige, at det, regeringen og regeringsflertallet har gennemført, kun betyder en meget lille ændring i forholdet til den hidtidige byrdefordeling kommunerne imellem og på ingen måde løser de problemer, som de vanskeligt stillede kommuner har. Her kan man altså fastslå, desværre, at reformen endnu ikke er blevet til noget.

Statsministeren proklamerede en jord- og planlægningslovgivning. Det er rigtigt, at vi har fået visse dele af en jord- og planlægningslovgivning, men igen må vi fastslå, at en reform, som gennemgribende skulle løse de problemer, som vi alle ved ligger foran os, har vi ikke fået. Den lovgivning, som er gennemført, er utilstrækkelig til at klare de opgaver, som står over for os i de kommende år, ganske utilstrækkelig til at løse problemet med at standse jordspekulationen og ganske utilstrækkelig til at sikre en fornuftig byudviklingsmulighed til nogenlunde rimelige priser. Det er igen et stykke arbejde, som, hvis man skal sige det pænt, kun er halvgjort.

Der blev proklameret en nyordning af forsvaret, og hvad har vi så fået? Ja, vi har ikke fået en virkelig nyordning af forsvaret. Den debat, vi havde i går, hvor vi vedtog forsvarsloven, viste klart og tydeligt, at det, der er blevet gennemført i denne folketings-samling, er småting i forhold til det, der er det virkelig med hensyn til forsvarets organisation og forsvarets indhold. Det fremgik tydeligt af debatten, at regeringen selv regner med, at man nu må nedsætte en forsvarskommission, og at der i denne forsvarskommission skal foregå drøftelser af det, der bør være det egentlige indhold i en forsvarsreform, og at vi så på et eller andet tidspunkt her i folketinget får forelagt resultatet af de drøftelser, der kommer til at foregå i en sådan sagkyndig forsvarskommission.

Især har vi lov til at konstatere, at den såkaldte forsvarsordning, som regeringsfler-